

Őszikék — Novella I. helyezett

Mindennap kiküldöm a fiút a kikötőbe, de késik a hajó. Caterina nagyon várja a képet, nem tud addig meghalni, mondja. Francesco atya, nem törődve a betegséggel, ott ül naphosszat az ágyánál, ő még hisz a fohász erejében. Különös emberpár, Velence legszébb kurtizánja és a szentatya legfőbb tanácsosa.

Végre hallom a számár ismerős üvöltését. Kirohanok, a zsákok közül azt keresem, ami Pannóniából jött. Meg is van, azzuro della magna. Elő a morszárral, törővel, magam porítom a festékhez a követ. Olaj hozzá, sebesen jár a kezem, de az alkony gyorsabb, besötétedik. Nem halaszthatom, az összes gyertyát, amit fellelek a műteremben meggyújtom, talán kitaranak hajnalig.

Rendelt már tőlem képet Caterina, mikor Velencébe költözött, gyümölcsöset, tájképet, de alakosat sohasem. Azt mondta, oly eleveneket festek, ne versengjenek vele. Az okker és a szép umbra voltak a kedvenc színei, de a karneválon mindig murano vörösbe öltözött, az emelte ki alabástrom bőrét.

Francesco atya egy átdorbézolt éjszakám után rázogatót a Santa Maria Formosa padján. Barátságos volt, és hosszan beszélt nekem a kegyes életről, meg a hit fontosságáról. Mikor megtudta, hogy festő vagyok, bevitt a sekrestyébe, ahol egy madonna-kép volt a falnak támasztva. Hamarosan a helyére kerül, mi a véleményem róla - kérdezte. Szép és gazdag, nem fukarkodott a festő az arannyal, de ez nem egy velencei madonna, feleltem. Meglepetten kérdezte, miért. Hiányzik róla a tenger és az ég azúrja, ami páratlan e városban.

Caterina nem csak szép, de művelt és okos nő is volt, olykor marasztalt, egy pohár borra, beszélgetni. Hosszasan kacagott, mikor incselkedésére bevallottam, bár csodálom szépségét, de vágyat nem gyújt bennem. Az inasfiú izmos hátsója azonban szűkké teszi a nadrágom. Ha antik témát festek majd, elküldi modellnek, ígérte.

Húsvét előtt volt, a nagyhéten böjtölt egész Velence, a kurtizánok is zárva tartották házaik ajtaját. Caterina ott térdelt a madonna képe előtt a Santa Maria Formosában, láttam kettejük ta-

lálkozását, mintha az arany madonna is elmosolyodott volna. Aztán bementek a gyóntatószékbe, ki-ki a maga helyére.

Caterina ettől a húsvétól kezdődően egyre halkabb lett, gyakran járt a templomba. Karácsony előtt különös, szokatlan dolgot rendelt tőlem, egy szentképet, de fessek rá Francesco atyát a fő helyre. Nem akart csak kisméretű festményt, amit az ágya melletti falra tenni. Meglepett a kérés, de mindig csengő ezüsttel fizetett bőkezűen, így nem kérdezősködtem.

Francesco atya gyakran hivatott magához, olykor a templomba, de az utóbbi időkben már a palotájába is. Beszélgetéseinket mindig megelőzte némi szónoklat és dorgálás a bor és a kocsmák népének kedvelése miatt. Türelmesen bólogattam, fogadkoztam, amiről tudtam, már este megszegem. Megérte, mert ezt követte az élvezet, megmutatta a képeket, amiket ő választott ki Róma számára. Ezek az audienciákon nem a rongyos festő és tekintélyes egyházi vitatkozott egy-egy alkotásról, hanem két, az értéket tisztelő és csodáló ember.

Nehezen készültem neki a szentképnek, nem jutottam döntésre a témát illetően, valójában értettem, hogy egy portrét szeretne tőlem Caterina, de tudta, kihívná maga ellen az egyház rosszallását. Álltam a festőállvány előtt, és azon tűnődtem, talán a szomszédos csapszékben eszembe is jutna valami, mikor megzörgették az ajtóm. Az inasom tűzifáért küldtem, így magam nyitottam ajtót, a fekete köpenyes alak, Francesco atya gyorsan belépett.

Magam jöttem, mert bizalmas kéréssem van, a palotában minden kulcsukon hallgatkozó füleket találni. Egy képet rendelnék, mondta. No, végre erre várok már mióta, ujjongtam magamban. Fesd meg nekem Caterinát, de legyen rajta Velence azúrja. Senkinek sem mutathatod meg a képet, még neki sem, hangzott az utasítása, majd súlyosan koppant kezéből egy erszény az asztalomon. Azt gondoltam, a káprázat játszott gonoszul velem, olyan gyorsan el is ment fekete köpenyébe burkolózva.

Ezt meg kellett ünnepelni a cimborákkal, csak néhány ezüstöt vittem magammal, amit a nagy vígadozásban bor-

ra váltva le is csorgattam a torkomon. A kellemes estén szóváltásba keveredtem a csapszékbe tévedő nemes úrral olyannyira, hogy a festékkaparó késemmel kissé kiigazítottam az arcát. Velence egyik ólomkamrájában józanodtam magamhoz, egy fitying nélkül, azt se tudtam nappal van-e vagy éjszaka. Néhány nap, talán egy hét telhetett el, mikor az ór megragadt és kilökött az utcára, még utánam kiáltotta, hogy köszönjem a pártfogómnak. Épp jökor értem haza, átnézhettem a távozni készülő inasom motyóját, szerencsére a pénzem rejtekét csak én tudtam. Menekült a fél város a pestis elől.

Caterina, izmos lábú inasával üzent, sürgős a kép, látni akarja. Merész gondolatom vezérli most ecsetem, a két rendelt portrét egy táblára teszem, vásznam nincs, de van egy négyzetes sima falemezem, erre dolgozom, a gyertyák kitarottak, már világosodik. Hamarosan kész, száradni majd ráér, ha már látta a haldokló. Szürkület után kopogok a szép kurtizánál, kisírt szemű szolgálólány nyit ajtót. Elkéstem, hasít belém az ijedség, rohanok a hálószobába. Borzalmas pusztítást végzett rajta a kegyetlen kór, ágya mellett térdel Francesco atya, elfehéredő ujjakkal szorítja Caterina kezét, máskor oly szigorú arcát a kétségbeesés meggyűrte. Érti már, kevés az ima, pusztá erejével próbálkozik visszatartani a szeretett nőt. Meghoztam a képet, mondom halokan és odatámasztom az ágy oszlopához, hogy mindketten lássák. Percekig csak a gyertyák sercegése hallatszik, majd Caterina felnevet, tökéletes, nézd, fordul a térdeplőhöz, áttörtünk minden korlátot, mondja ujjongón. Az atya szemében döbbenet. Sok képet láttam, de olyat még nem, amin az érzelmek ilyen elevenen, ennyire pőrén látszanak, sutogja. Soha nem beszéltem arról, mi dúl bennem, igazi művész vagy, aki ezt szavak nélkül is érzi. Mi a címe a képnek, kérdezi. Nevezze el Caterina, nézek a fekvőre. Becsukja a szemét, hallgat, már azt gondolom, nem szólal meg soha többé, mikor erőtlen hangon mondja, legyen a címe *Áttörés*.

Budapest, 2015.

Őszikék 21. század – Témakép

KÉRI LÁSZLÓ
ÁTTÖRÉS
olaj, farost, 100 x 100 cm

Őszikék 21. század — Témakép

HÉZSI FERENC
ÁLLATBARÁT
olaj, 100 x 70 cm